

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger.

1. Lovforslaget har til formål at gennemføre en modernisering af de almindelige bestemmelser, der gælder for udøvelse af advokatvirksomhed.

Retsplejelovens generelle bestemmelser om advokater er samlet i første bogs sjette afsnit. Afsnittet indeholder navnlig regler om betingelserne for meddelelse af advokatbeskikkelse, om advokaternes møderet for domstolene, om advokaters rettigheder og pligter, og om ophør af retten til at udøve advokatvirksomhed. Afsnittet indeholder endvidere regler om advokatsamfundet, advokatrådet, advokatnævnet og de øvrige advokatmyndigheder.

Retsplejelovens afsnit om advokater er, siden loven trådte i kraft i 1919, undergået en række enkeltstående ændringer. Der er som følge heraf opstået et behov for at foretage en samlet gennemgang og vurdering af reglerne. I 1974 nedsatte justitsministeriet derfor efter opfordring fra advokatrådet et udvalg med denne opgave.

Udvalget, der bestod af repræsentanter for domstolene, advokatrådet, advokatfuldmægtigforeningen, universiteterne, Jurist- og Økonomforbundet samt justitsministeriet, afgav i 1979 betænkning vedrørende revision af retsplejelovens afsnit om advokater (nr. 871/1979). Betænkningen indeholder et lovudkast med bemærkninger.

Inden betænkningen blev afgivet, havde advokatudvalget afgivet en særskilt udtalelse af 10. oktober 1974 om, hvilke konsekvenser gennemførelsen af nye regler om karaktergivning ved de højere uddannelsesinstitutioner havde for retsplejelovens regler om advokater. Udvalget havde endvidere afgivet særskilte udtalelser af henholdsvis den 1. november 1974 og 3. juli 1975 om udvidelse af antallet af advokaters autoriserede fuldmægtige og om ændring af antallet af prøvesager ved landsretsprøven. Udtalelserne er optrykt som bilag 7-9 til udvalgets betænkning, og de ændringer, som udtalelserne vedrører, er gennemført ved lov nr. 267 af 26. juni 1975 og lov nr. 258 af 26. maj 1976.

Betænkningen har været sendt til udtalelse hos præsidenterne for østre landsret og vestre landsret,

Københavns byret samt retterne i Århus, Odense og Aalborg, hos dommerforeningen, dommerfuldmægtigforeningen, advokatrådet og advokatfuldmægtigforeningen, hos industriministeriet, forbrugerombudsmanden og forbrugerrådet, undervisningsministeriet, rigsadvokaten, politimesterforeningen, politifuldmægtigforeningen og amtsjuristforeningen samt Jurist- og Økonomforbundet. Justitsministeriets lovudkast har endvidere været drøftet på møder med repræsentanter for advokatrådet og forbrugerrådet.

Retsplejelovens afsnit om advokater er senest ændret ved lov nr. 213 af 13. maj 1981 om advokaters møderet for landsret m.v. Lovændringen tog sit udgangspunkt i advokatudvalgets behandling af dette spørgsmål. Forslagets behandling i folketinget findes gengivet i Folketingstidende 1980-81, sp. 9671, 9967ff., 10521, 10827, tillæg A, fortryk, blad 606, tillæg B, fortryk, blad 665, og tillæg C, fortryk, blad 681.

2. Advokatudvalget har i betænkningen foretaget en gennemgang af de gældende regler og overvejet, i hvilket omfang retsudviklingen og den samfundsmæssige udvikling i øvrigt har nødvendiggjort ændringer heraf.

Det anføres i betænkningen s. 47, at udvalget ikke har fundet grundlag for at foreslå ændringer i de fundamentale principper, der i dag er gældende for advokaters virksomhed. Udvalget anfører i den forbindelse, at såvel hensynet til retssikkerheden som almene retsplejehensyn i en retsstat kræver, at advokatprofessionens udøvere som hidtil både i henseende til deres etablering og til udøvelsen af deres virksomhed skal være uafhængige af den offentlige administration og af domstolene.

På grundlag af en gennemgang af den gældende retstilstand har udvalget ud over en række ændringer af overvejende systematisk og sproglig karakter navnlig overvejet ændringer på følgende områder: